

**Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport over
Industrieterrein Graetheide
Geleen**

8 oktober 1993

518-46

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het college van Gedeputeerde
Staten van de provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

uw kenmerk
V.W.M./M.B. 93/27168V

uw brief
d.d. 8 juni 1993

ons kenmerk
U 709-93/Po/ao/518-47

onderwerp
Advies voor richtlijnen
Industrieterrein Graetheide Geleen

doorkiesnr.
030 - 347649

Utrecht,
8 oktober 1993

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de aanleg van het industrieterrein Graetheide te Geleen.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
industrieterrein Graetheide Geleen

Bijlage: 1

Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport over
Industrieterrein Graetheide
Geleen

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer voor richtlijnen voor een milieu-effectrapport over Industrieterrein Graetheide Geleen, uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Industrieterrein Graetheide Geleen

de secretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R.A.M. Post', written over a large, loopy scribble.

ing. R.A.M. Post

de voorzitter

A long, flowing handwritten signature in black ink, likely belonging to K.H. Veldhuis.

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 8 oktober 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	4
2. PROBLEEM- EN DOELSTELLING	5
2.1 Probleemstelling	5
2.2 Doelstelling	5
2.3 Locatiekeuze	6
3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	6
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Voorgenomen activiteit	8
4.3 Alternatieven	10
4.3.1 Algemeen	10
4.3.2 Referentiesituatie (nulalternatief)	10
4.3.3 Aanleg- en inrichtingsalternatieven	10
4.3.4 Meest milieuvriendelijke alternatief	11
5. BESTAANDE TOESTAND EN DE TE VERWACHTEN AUTONOME ONTWIKKELING VAN HET MILIEU	12
6. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	13
6.1 Algemeen	13
6.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater	14
6.3 Geluidhinder	15
6.4 Luchtkwaliteit	15
6.5 Veiligheid	15
6.6 Landschappelijke en ecologische aspecten	16
6.7 Cultuurhistorische waarden	16
7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	17
8. LEEMTEN IN KENNIS, EVALUATIE ACHTERAF	17
9. SAMENVATTING VAN HET MER	18
10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	18

SAMENVATTING

DSM Limburg B.V. heeft het voornemen een industrieterrein in gebruik te nemen op de locatie Graetheide, te Geleen. Het plangebied beslaat een oppervlakte van circa 215 hectare.

Probleemstelling en doel, besluitvormingskader (hoofdstukken 2 en 3)

Het milieu-effectrapport (MER) moet de ontwikkelingen aangeven die geleid hebben tot de voorgenomen ingebruikname van het industrieterrein. De doelstelling moet inzicht bieden in de overwegingen die betrekking hebben op de locatie-keuze. Tevens biedt de doelstelling inzicht de overwegingen die betrekking hebben op de gewenste omvang en de inrichting van het terrein.

Het MER moet aangeven welke milieu-effectrapportage-plichtige besluiten volgens welke procedure genomen gaan worden. Voorts moet de invloed van huidig en voorgenomen beleid (op de randvoorwaarden) voor het voornemen worden beschreven.

Voorgenomen activiteit en alternatieven (hoofdstuk 4)

De voorgenomen activiteit heeft betrekking op de bereikbaarheid, de ontsluiting, de aanleg en inrichting van het industrieterrein, de aard en omvang van te vestigen fabrieken en installaties en het toekomstige gebruik van het industrieterrein. Het MER dient een duidelijke beschrijving van de ligging, de omvang en de ruimtelijke indeling van het plangebied en het studiegebied te bevatten.

De initiatiefnemer weet nog niet welke fabrieken en installaties gevestigd gaan worden op het terrein. Het verdient aanbeveling in het MER inzicht te bieden in de categorieën fabrieken die zullen worden gevestigd. Daarnaast verdient het aanbeveling op basis van de huidige inzichten en ervaringen ook realistische marges en verhoudingen tussen deze categorieën aan te geven.

Het MER zal vooral inzicht moeten bieden in de milieu-effecten, die verbonden zijn aan de door (ruimtelijke) randvoorwaarden gedicteerde situering van de milieurelevante onderdelen van fabrieken en installaties op het terrein. Milieubeschermdende en landschappelijke voorzieningen (opvang van afvalwaterstromen, milieuzones, landschappelijke inpassing) vormen een integraal onderdeel van het MER.

De voorgenomen activiteit is te onderscheiden in:

- de aanlegfase (vergravingen, waterhuishoudkundige voorzieningen);
- gebruiksfase (verkeers- en vervoerstromen, capaciteit en ligging van infrastructuur, verwerking en bewerking van grond- hulp en afvalstoffen, transport en opslag van gevaarlijke stoffen);
- de afbraakfase. (effecten die doorwerken tot na het staken van de activiteit).

Vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 7)

De alternatieven met hun milieu-aspecten moeten worden vergeleken met de autonome ontwikkeling van het milieu. Grens- en streefwaarden van het milieubeleid en randvoorwaarden vanuit ruimtelijke ordening moeten worden beschouwd als toetsingskader voor de activiteit.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf (hoofdstuk 8)

Het MER moet aangeven welke informatie niet beschikbaar is, de reden waarom en de betekenis van deze leemten voor de besluitvorming. Deze leemten in kennis kunnen mede worden betrokken bij een door bevoegd gezag op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende milieugevolgen. Een concept-programma kan onderdeel uitmaken van het MER.

Vorm en presentatie, samenvatting van het MER (hoofdstukken 9 en 10)

Het MER dient zelfstandig leesbaar te zijn en zal begrijpelijk moeten zijn voor een breed publiek: in de samenvatting wordt daarom overzichtelijk de kern van de belangrijkste delen van het MER weergegeven.

1. INLEIDING

DSM Limburg B.V. heeft het voornemen een industrieterrein in gebruik te nemen op de locatie Graetheide, gelegen ten noordoosten van Berg tussen het Julianakanaal en de A2. Op het terrein zal te bestemde tijd chemische industrie worden gevestigd. Deze zal waarschijnlijk bestaan uit basis- en volgfabrieken met bijbehorende opslag en diverse voorzieningen. Met het in gebruik nemen van het industrieterrein beoogt DSM de mogelijkheid tot toekomstige groei van haar productiecapaciteit te waarborgen. Ze acht deze groei noodzakelijk ter verhoging van haar internationale concurrentiekracht.

Het industrieterrein beslaat een oppervlakte van circa 215 hectare. Het terrein werd reeds in het streekplan van 1977 als bedrijfsterrein gereserveerd en is grotendeels reeds eigendom van de initiatiefnemer.

In het streekplan van 1987 wordt het terrein aangemerkt als 'geprojecteerd bedrijfsterrein'. Daarbij wordt aangegeven dat bij daadwerkelijke effectuering van de bedrijfsbestemming toepassing zou worden gegeven aan de m.e.r.-plicht. Gedeputeerde staten is van oordeel dat deze plicht betrekking heeft op de inrichting van het industrieterrein en niet de locatie. Het milieu-effectrapport wordt opgesteld in het kader van de uitwerking van het streekplan. Gedeputeerde Staten van Limburg, bevoegd gezag in deze procedure, zullen de resultaten van de milieu-effectrapportage betrekken bij de besluitvorming ingevolge de wet op de ruimtelijke ordening.

Per brief van 8 juni 1993 (bijlage 1) heeft Gedeputeerde Staten van Limburg de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Commissie voor de m.e.r.) uitgenodigd advies uit te brengen over de richtlijnen voor een MER over de ingebruikname van het onderhavige industrieterrein. Met de openbare bekendmaking van de startnotitie in de Staatscourant van 18 juni (bijlage 2) is de m.e.r.-procedure formeel van start gegaan.

Middels dit advies geeft de Commissie voor de m.e.r. de inhoud aan, die zij voor het betrokken MER wenselijk acht. De volgende hoofdstukken bevatten de belangrijkste vragen en aandachtspunten waarop het MER volgens de Commissie voor de m.e.r. zal moeten ingaan. Hierbij zijn de inhoudseisen voor een MER volgens artikel 7.10 van de Wet milieubeheer gevolgd.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3 van dit advies. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Bij de opstelling van dit advies zijn de via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreacties mede in beschouwing genomen, voor zover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten van het voornemen.

doel mag niet zo beperkt omschreven worden dat reeds vooraf mogelijk milieuvriendelijke oplossingen buiten beschouwing blijven.

De doelstelling dient ook inzicht te geven in de overwegingen die betrekking hebben op de nagestreefde interne milieu-zonering van het terrein.

Aangegeven moet worden welke invloed de langere-termijn-plannen hebben op het voornemen en in welke mate uitvoering van het voornemen en fasering van die uitvoering onderhevig is aan ontwikkelingen in de markt en aan conjunctuurschommelingen⁵].

2.3 Locatiekeuze

De Commissie heeft kennis genomen van het streekplan Zuid Limburg van 1987. In dit plan mist de Commissie de milieu-overwegingen die bij de locatiekeuze een rol hebben gespeeld. Het MER dient te beargumenteren waarom Graetheide destijds voorkeurslocatie is geworden en dat tot nu toe is gebleven. Het dient te verduidelijken welke afwegingen werden gemaakt en in het bijzonder de aard en het gewicht van de bij deze afweging betrokken milieu-overwegingen. Tevens dient het MER de aanwijzing van Graetheide als 'geprojecteerd bedrijfsterrein' te motiveren in het licht van gewijzigde (beleids)inzichten en normering met betrekking tot de kwaliteit van het milieu en ruimtelijke ordening en in het licht van de gewijzigde omstandigheden met betrekking tot de werkgelegenheidssituatie in Zuid Limburg.⁶']].

3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

In het MER moet worden aangegeven voor welke besluiten het MER dient en door wie deze besluiten zullen worden genomen. Tevens moet worden beschreven volgens welke procedure en op welke termijn het besluit over de uitwerking van het streekplan zal worden voorbereid en genomen en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn.

---

5 Zie ook inspraakreactie 21.

6 Zie ook de inspraakreacties 4, 8, 10, 11, 12, 16, 19, 20, 21, 23, 22, 24, 25 en 29.

7 De Commissie heeft vernomen, dat de provincie voornemens is de ten behoeve van deze motivering noodzakelijke informatie aan te leveren.

Om zicht te krijgen op de relatieve betekenis van de voorgenomen ingebruikname voor de totale milieubelasting van het gebied moet aangegeven worden hoe de activiteit zich in meerdere opzichten (aard, omvang, technologie) verhoudt tot de bestaande en potentiële activiteiten in de omgeving.

4.2 Voorgenomen activiteit

De beschrijving van de voorgenomen activiteit met al haar deelingrepen en aspecten hebben betrekking op bereikbaarheid, de ontsluiting, de aanleg en inrichting van het industrieterrein, de infrastructuurwerken en leidingen en buizensystemen, de aard en omvang van de vermoedelijk te vestigen fabrieken en installaties, de fasering van realisering en aard en omvang van het watergebruik, zowel van oppervlakte- als grondwater (voor winning, als transportmedium voor afvoer van stoffen en warmte en voor afvoer van overtollig water).

Het is nog niet bekend welke combinaties van fabrieken en installaties op het terrein zullen worden gevestigd⁹. Het exact berekenen van emissies en de gevolgen daarvan is daarom niet mogelijk. De initiatiefnemer zal echter uitgaan van een, aan de bestaande produktie-locatie, analoge situatie, waarbij de technologische ontwikkelingen en toepassingsmogelijkheden, die tussen nu en het moment van realisatie zijn te verwachten, worden ingecalculeerd. Ze zal op basis van projectie emissieprofielen opstellen. Aan de hand van genoemde profielen kunnen de milieugevolgen beschreven worden. Deze profielen -en de varianten daarop- moeten fungeren als (ruimtelijke) randvoorwaarden voor de te vestigen fabrieken en installaties en de situering van milieurelevante bedrijfsonderdelen op het terrein.

De ruimtelijk relevante zoneerbare milieu-aspecten geluid, geur, luchtverontreiniging en externe veiligheid evenals emissies naar bodem en grondwater zullen daarbij in belangrijke mate maatgevend zijn.

In het MER dienen onder meer de volgende algemeen milieubeschermdende en landschappelijke voorzieningen te worden aangegeven:

- de wijze waarop afvalwaterstromen worden opgevangen, (voor)behandeld en afgevoerd naar een inzamelsysteem, zuiveringsinrichting of oppervlaktewater. Hierbij dient aangegeven te worden op welke wijze het rioleringsysteem ten behoeve van afvalwater en regenwater is ingericht en hoe het goed functioneren van dit systeem wordt gewaarborgd;
- de overige ruimte vragende milieubeschermdende maatregelen bij "normale" bedrijfsvoering en bij mogelijke calamiteiten;

---

⁹ Hierdoor bestaat grote onzekerheid voor wat betreft de te verwachten gevolgen voor het milieu (Zie ook inspraakreacties 8, 10, 11, 12, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 28, 29, 32 en 34).

4.3 Alternatieven

4.3.1 Algemeen

De keuze van de alternatieven dient gerelateerd te zijn aan de probleemstelling en het doel van het voornemen. De alternatieven dienen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar te zijn. Als alternatieven dienen in ieder geval de referentiesituatie, het voorkeursalternatief, aanleg- en inrichtingsalternatieven en het meest milieuvriendelijke alternatief te worden beschreven.

Bij deze alternatieven valt ook te denken aan de mogelijkheid om licht industriële en ondersteunende bedrijvigheid met beperkte milieu-effecten op Graetheide te situeren en de overige categorieën bedrijvigheid op de bestaande DSM-locatie te concentreren.

4.3.2 Referentiesituatie (nulalternatief)

De referentiesituatie dient de toestand te beschrijven waarin het industrieterrein Graetheide niet gerealiseerd wordt en het gebied zijn huidige agrarische bestemming behoudt en in het geheel geen uitvoering wordt gegeven aan de doelstelling van initiatiefnemer.

4.3.3 Aanleg- en inrichtingsalternatieven

Bij de inrichtingsalternatieven moet aandacht worden besteed aan de relatie met het industrieterrein Geleen en de daar reeds heersende milieubelasting (de cumulatieve effecten daar zijn wellicht gering tegenover nieuwe vormen van milieubelasting op Graetheide).

Onderdelen van het project kunnen op uiteenlopende manieren worden gerealiseerd. Varianten op het inrichtingsplan kunnen onder andere betrekking hebben op de situering van bepaalde categorieën bedrijvigheid, op de infrastructurele inpassing en op milieuhygiënische voorzieningen. Te denken is aan:

- de situering van de verschillende categorieën van fabrieken op het terrein (of spreiding van categorieën over Graetheide en de huidige DSM-locatie) ten opzichte van gevoelige bestemmingen zoals wonen, landbouw activiteiten, natuur en waterwingebieden. Hierbij moet ook de situatie worden beschreven waarbij de maximaal toelaatbare belasting van het milieu¹³ optreedt;
- varianten voor emissieprofielen en de gevolgen voor de ruimtelijke milieuzones ten behoeve van geluid- en stankemissies, externe veiligheid en luchtverontreiniging door toxische en carcinogene stoffen en ten behoeve van (situering van) waterhuishoudkundige maatregelen;

---

13 Waarbij in ieder geval rekening moet worden gehouden met geluid-, stank- en veiligheidscontouren en contouren voor emissies van luchtverontreinigende toxische en carcinogene stoffen.

5. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN AUTONOME ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen.*"

De **bestaande toestand** van het milieu moet worden beschreven voor zover van belang voor (een vergelijking met) de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Daartoe dient in ieder geval te worden aangegeven welk aandeel in de huidige belasting het gevolg is van DSM activiteiten in Geleen.^{15]}

Voor de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor is ook een beschrijving belangrijk van de te verwachten **autonome ontwikkeling** van het milieu, anders dan bij de bestemming bedrijfsterrein (bijv. een agrarische bestemming).

In het algemeen kan worden gesteld, dat de omvang van het studiegebied wordt bepaald door de redelijkerwijs te verwachten reikwijdte van de effecten^{16]}. Per milieu-aspect (risico, bodem, water, lucht, fauna, flora, landschap) zal de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen en (deels) buiten het plangebied liggen. Het MER motiveert de gehanteerde begrenzingen per aspect. Het plangebied (bedoeld in de zin van het m.e.r.-besluit), dat deel uitmaakt van het studiegebied, is het gebied waarin de voorgenomen activiteit of de alternatieven zullen plaatsvinden. Tot het plangebied van het industrieterrein behoren niet alleen het industrieterrein zelf, maar ook de zones rond het industrieterrein, zoals milieuzones.

De aanwezigheid van bijzondere, milieu-gevoelige objecten (natuurgebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, woningbouw, recreatiegebieden) in het studiegebied verdienen in de beschouwingen bijzondere aandacht.

Het is van belang het kaartmateriaal bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu te presenteren op een (afhankelijk van het beschouwde aspect) voldoende gedetailleerde schaal.

De Commissie vraagt in het MER aandacht voor de volgende aspecten van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling in het studiegebied:

- geomorfologische gesteldheid, bodemgesteldheid;

---

15 Zie ook inspraakreacties 6, 10, 11, 12, 17, 19, 23, 24, 27, 28 en 29.

16 Waarbij ook de grensoverschrijdende effecten (naar België en Duitsland) zijn begrepen (zie ook inspraakreacties 4, 6, 11, 14, 19 en 26).

en in welke mate zij beperkingen opleggen aan het benutten van aangrenzende gebieden¹⁸]. Ook moet worden aangegeven of er sprake kan zijn van synergisme en cumulatie, waarmee ook bedoeld wordt de relatieve toename t.o.v. reeds actieve milieustressoren in het plangebied e.o.¹⁹] en de effecten van de resulterende milieusituatie op de volksgezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving²⁰]. Cumulatie is met name van belang bij risico, geluid, geur en stofemissies, waaronder ook luchtverontreiniging met verzurende, toxische en carcinogene stoffen. Emissies kunnen afkomstig zijn van bestaande bronnen, bronnen die ontstaan tijdens de autonome ontwikkeling en als gevolg van de voorgenomen activiteit. Bij beschrijving dient te worden aangesloten bij de meest actuele inzichten op het gebied van integrale milieuzoneering.

Zo mogelijk dient te worden aangegeven, wat de betekenis van de nieuwe activiteiten is voor de duurzame ontwikkeling van eco- en watersystemen. (de (milieu)risicobenadering)²¹].

Het MER dient aan te geven, welke voorspellingsmethoden zijn gebruikt om milieu-effecten te bepalen en welke betrouwbaarheid gegevens en methoden hebben.

Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten dient behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtst denkbare situatie te worden beschreven.

6.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater

Het MER dient in te gaan op de volgende aspecten²²]:

- gevolgen voor de opbouw, samenstelling en kwaliteit van de bodem;
- grondwaterstromingen en -standen, kwaliteit van het grondwater, invloed op huidige en toekomstige onttrekkingen;
- gevolgen voor watersystemen (grond- en oppervlaktewater, stromingsstelsels, regime, chemische en biologische hoedanigheden, emissies en immisies).

---

18 Zie ook inspraakreacties 10, 11, 12, 19, 23, 24, 25, 26, 29, 31, 32 en 34.

19 Waarin zijn begrepen grensoverschrijdende effecten (zie ook inspraakreacties 3, 9, 14, 17, 20, en 27), effecten op Kingbeek, Limbrichterbos, het Grasbroek, de Maaswaterkwaliteit en ander gevoelige gebieden en objecten, alsmede milieu-effecten van geplande of te plannen infrastructurele werken (zie ook inspraakreacties 8, 10, 11, 12, 15, 19, 20, 22, 23, 24, 26 en 29).

20 Zie ook inspraakreacties 8, 10, 11, 12, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 29, 31 en 34.

21 Zie ook inspraakreacties 8, 10, 11, 12, 17, 19, 20, 23, 24, 26, 27 en 29.

22 Zie ook inspraakreacties 6, 10, 11, 12, 13, 19, 23, 24, 26 en 29.

gorie moet een risicoanalyse worden gemaakt voor groeps- en individueel risico. Tevens dient een risicoanalyse te worden gemaakt van alle categorieën te zamen (cumulatief)²⁴. Bij de risico-analyses wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van de A2 in de nabijheid van de fabrieken.

Ook dient aandacht te worden besteed aan de invloed van vliegbewegingen rond vliegveld Zuid Limburg op de veiligheid binnen het studiegebied.

6.6 Landschappelijke en ecologische aspecten

Bij dit deelaspect dient te worden ingegaan op veranderingen in het landschap, veranderingen in landschapsecologische relaties en de effecten van deze veranderingen op ecosystemen of componenten daarvan. Welke landschapselementen verdwijnen, welke komen er voor terug? Worden bestaande elementen opgenomen in het nieuwe landschap?

De informatie in het MER zal duidelijk moeten maken in welke mate het landschapsbeeld van het studiegebied zal worden veranderd door de aanleg van het industrieterrein.

In het MER moet worden beschreven welke ecologische structuren in het studiegebied zullen worden beïnvloed, aangetast of verdwijnen, door veranderingen in met name de (geo-)hydrologische gesteldheid en de lucht- en bodemkwaliteit (deposities) in het studiegebied. De betekenis van eventuele aantasting en duurzaamheid van flora, fauna en ecologische relaties dient zo goed mogelijk te worden aangegeven.

Aangegeven moet worden welke invloed het voornemen heeft op bestaande gebruiksfunctie in het plan- en studiegebied²⁵ (hierbij valt onder meer te denken aan het veranderen van ruimtelijke relaties tussen woonkernen wanneer het hele gebied tussen snelweg en kanaal aan de openbaarheid worden onttrokken) en op mogelijke cultuurhistorische waarden.

6.7 Cultuurhistorische waarden

Hoewel hier geen zekerheid over bestaat, valt het gezien de situering van het terrein verre van uit te sluiten, dat de bodem van Graetheide monumenten van archeologische waarde herbergt. In het MER moeten de gevolgen van het voornemen op dit aspect beschreven worden.

---

24 Zie ook inspraakreacties 8, 19, 21, 26 en 31.

25 Zie ook inspraakreacties 7, 8, 9, 17, 21, 22, en 24.

Het bevoegd gezag dient bij het besluit over het streekplan een *evaluatieprogramma* op te stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken.

In het MER kan reeds in concept een dergelijk evaluatieprogramma worden opgezet. Hierbij kunnen de vastgestelde leemten in kennis en informatie betrokken worden. Ook de monitoring van milieu-effecten kan onderdeel uitmaken van het evaluatieprogramma.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "*een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.*"

De samenvatting dient zelfstandig leesbaar te zijn. In de samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten worden weergegeven. Wat betreft de onderlinge vergelijking van de alternatieven kan dit bijvoorbeeld gebeuren met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

De samenvatting dient aan het bevoegd gezag en aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Met betrekking tot de vorm en de presentatie van het MER beveelt de Commissie aan:

- het MER beknopt van opzet te houden en te beperken tot die informatie, die relevant is voor de te nemen besluiten;
- sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke taal anderzijds, te vermijden;
- in te gaan op relevante vragen over het project, zoals die uit de inspraakreacties naar voren zijn gekomen;
- afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in het MER zelf, maar in bijlagen op te nemen;
- in het MER een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op te nemen.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport over
Industrieterrein Graetheide
Geleen

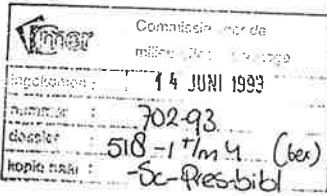
(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 juni 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Provincie Limburg	Gedeputeerde Staten
---	----------------------	------------------------

Aan
Commissie voor de milieu-effect-
rapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Commissie voor de
milieu-effectrapportage
14 JUNI 1993
702-93
518-171m4 (bes)
Sc-Res-bibl

Maastricht: 8 juni 1993

Hoofdgroep: V.W.M./M.B. Toestel nr.: 7495 Nummer: 93/27168V Bijlagen: 2 (6 voud)

Onderwerp:
M.e.r. Graetheide.

Hierbij delen wij U mede dat, gelet op de Wet Milieubeheer (regeling inzake milieu-effectrapportage), in het kader van de uitwerking van het Streekplan Zuid-Limburg (gebied Westelijke Mijnstreek) ten behoeve van het industrieterrein Graetheide te Geleen een milieu-effectrapportage zal worden uitgevoerd.

Een startnotitie milieu-effectrapportage met informatie over het project is ons door DSM Limburg B.V. op 7 mei 1993 kenmerk 1788 AP/OP 9 toegezonden. Zij is door ons ontvangen op 10 mei 1993 en ingeschreven onder nummer BW 2492 93/26925.

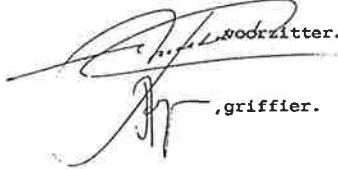
De bekendmaking van het voornemen zal een dezer dagen plaatsvinden in de Staatscourant en de nederlandse regionale dagbladen De Limburger en het Limburgs Dagblad en de belgische dagbladen Het Belang van Limburg en Het Nieuwsblad.

Wij zullen de startnotitie van 23 juni 1993 tot en met 10 september 1993 voor eenieder ter inzage leggen konform bijgaande bekendmaking.
Startnotitie en bekendmaking treft U bijgaand in 6-voud aan.

Overeenkomstig het gestelde in artikel 7.14, eerste lid, Wet Milieubeheer, verzoeken wij U ons voor 10 oktober 1993 te adviseren over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Tenslotte verzoeken wij U de notitie tot 23 juni a.s. vertrouwelijk te behandelen.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

voorzitter.
griffier.

Svp bij beantwoording datum en nummer vermelden
Per brief één onderwerp

Bezoekadres:
Limburglaan 10
Maastricht
Randwyck

Postadres:
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel 043-899999
telefax 043 618099

bankrekening ING
67 94 11 372
postrekening
1060741

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 113 d.d. 18 juni 1993

Milieu-effectrapportage industrieterrein Graetheide.

Initiatiefnemer en doel

Gedeputeerde Staten van Limburg delen mede dat DSM Limburg B.V. voornemens is om een milieu-effectrapportage op te stellen voor het industrieterrein Graetheide Geleen. Het doel van het voornemen is de aanleg van het industrieterrein Graetheide mogelijk te maken. In de milieu-effectrapportage worden de milieugevolgen vanwege de ingebruikname van Graetheide beschreven.

Bevoegd gezag en besluitvorming

In het kader van de uitwerking van het streekplan Zuid-Limburg voor het gebied de Westelijke Mijnstreek zullen Gedeputeerde Staten de resultaten van de milieu-effectrapportage betrekken bij de besluitvorming ingevolge de wet op de Ruimtelijke Ordening.

Terinzagelegging startnotitie

Een startnotitie met informatie over het project ligt van 23 juni 1993 tot en met 10 september 1993 ter inzage op de volgende plaatsen: tijdens kantooruren: - Provincie Limburg (gouvernement), bibliotheek, Limburglaan 10, Maastricht; - Gemeentehuis Geleen, Markt 1, Geleen; - Gemeentehuis Sittard, Baenjenstraat 1, Sittard; - Gemeentehuis Born, Kasteelhof 1, Born; - Gemeentehuis Stein, Raadhuisplein 1, Stein. Buiten kantooruren: Geleen: op dinsdag van 19.00 - 21.00 uur, vrijdag van 19.00 - 21.00 uur en zaterdag van 10.00 - 12.30 uur in de Openbare Bibliotheek, Prins de Lignestraat 28, Geleen. Sittard: dagelijks tot 19.00 uur en zaterdag van 11.00 - 13.00 uur in de Openbare Bibliotheek, Broeksittardeweg 1, Sittard. Born: op dinsdag van 18.30 - 20.30 uur in de Openbare Bibliotheek, Prins Bisdomstraat 7, Born. Stein: dagelijks van 17.00 - 18.00 uur, dinsdag van 18.30 - 20.30 uur en vrijdag van 18.30 - 20.30 uur in de Bibliotheek, Raadhuisplein 1B, Stein.

Inspraak en verdere procedure

Een ieder kan tot en met 10 september 1993 opmerkingen maken. Mede op basis van de binnengekomen opmerkingen zullen richtlijnen voor het te maken milieu-effectrapport worden opgesteld. In de richtlijnen zal worden aangegeven aan welke aspecten of onderwerpen in het bijzonder aandacht dient te worden besteed, hoe de beschrijving dient te worden gestructureerd en welke mate van detaillering nodig is. De richtlijnen zullen onder meer betrekking hebben op de te beschrijven alternatieven, op de beschrijving van het milieu en op de te hanteren methoden en technieken voor het voorspellen en beoordelen van effecten. Reacties dienen te worden gestuurd aan: Gedeputeerde Staten van Limburg t.a.v. Bureau Milieubeleid, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het bureau Milieubeleid (VMB) van de provincie, telefoon 043-897495, (vanuit België) telefoon 00.31.43-897495.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: DSM Limburg B.V.

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Limburg

Besluit: Uitwerking Streekplan

Categorie Besluit m.e.r.: 20

Activiteit: DSM wenst de voorwaarden te kennen waaronder zij het industrieterrein Graetheide, dat in het streekplan van 1987 werd aangeduid als 'geprojecteerd bedrijfsterrain', in gebruik kan nemen. Daadwerkelijke ingebruikname is nog niet aan de orde maar wordt voorzien rond de eeuwwisseling.

Stand van zaken: Per brief van 8 juni 1993 stelde het college van Gedeputeerde Staten van Limburg de Commissie in de gelegenheid advies uit te brengen voor de richtlijnen voor het MER. De publicatie van de startnotitie vond plaats in de Staatscourant van 18 juni 1993. De inspraaktermijn liep van 23 juni tot en met 10 september 1993. Op 17 en op 31 augustus 1993 bezocht de Commissie de locatie. Op 27 september vond een bespreking plaats tussen initiatiefnemer, bevoegd gezag en de Commissie naar aanleiding van een concept-advies.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. F.A.M. Claessen

ir. D. Hamhuis

mr. T.J.M. Hanou

ir. R.A. van Tilburg

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: ing. R.A.M. Post

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930805	Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland	Beek-Ubbergen	930809
2.	930808	Vleermuiswerkgroep Nederland/SVO	Wageningen	930812
3.	930709	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Milieu, Natuur en Landinrichting Bestuur Milieuvergunningen	Hasselt	930813
4.	930719	Provincie Limburg, Provinciale Planologische Commissie	Maastricht	930813
5.	930630	Staatstoezicht op de Volksgezondheid, Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Limburg	Heerlen	930813
6.	930622	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg	Maastricht	930813
7.	930909	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	930915
8.	930905	Groen Links, gemeenteraadsfractie	Graetheide	930915
9.	930920	Prov. Limburg, 3e directie Infrastructuur, RO en Leefmilieu	Maastricht	930915
10.	930931	St. Landschapscomite Susteren	Susteren	930915
11.	930931	A.G.A. Fiddelers	Susteren	930915
12.	930901	W. Kusters	Guttecoven	930915
13.	930830	Werkgroep "Kingbeek" van het IVN "Land van Swentibold"	Grevenbicht	930915
14.	930901	Der Regierungspräsident Köln	Köln	930915
15.	--	J. Schürgers-de Drey	Grevenbicht	930915
16.	930903	J. Spee	Obbicht	930915
17.	930825	Kreis Heinsberg	Heinsberg	930915
18.	930906	Naturistenvereniging "Atlanta"	Maastricht	930915
19.	930905	Fam. Van der Ende-Knops	Obbicht	930915
20.	930907	Gemeinde Gengelt	Gangelt	930915
21.	930908	Gemeente Born	Born	930915
22.	930908	Fam. Houben-Knoors	Nieuwstadt	930915
23.	930907	Leerkrachten basisschool Willibrordus	Obbicht	930915
24.	930905	St. Kritisch Faunabeheer, Afd. Limburg	Susteren	930915
25.	930909	Gemeente Stein	Stein	930915
26.	930908	Gemeente Geleen	Geleen	930915
27.	930907	Gemeinde Waldfeucht	Waldfeucht	930915
28.	930905	Maaslandse Milieu actie VZW	Lanaken	930915
29.	930908	Stichting Graetheidecomité	Urmond	930915
30.	930910	J.A.M. Wevers	Geleen	930915
31.	930909	Gemeente Sittard	Sittard	930915
32.	--	R. Mikkers-Spee	Born	930915
33.	930909	Natuurbeschermingsakte Limburg	Hasselt	930915
34.	930908	H. Galden	Guttecoven	930915
35.	930915	A.M.C. Rongen	Born	150993